

TLAČOVÁ SPRÁVA

20. marec 2014

V Botanickej záhrade Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach začína výstava Záhľadný svet mušlí

V piatok 21. marca 2014 začína v Botanickej záhrade Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach na Mánesovej č. 23 v Košiciach výstava nazvaná Záhľadný svet mušlí. Ide v poradí o tretiu výstavu s touto tematikou v Botanickej záhrade UPJŠ v Košiciach a návštevníci sa budú môcť pokochať vyše tisíc exponátmi zo súkromnej zbierky zberateľa Milana Berešíka. Prístupná bude do 13. apríla 2014 denne, vrátane víkendových dní, v čase medzi 9.00 a 15.00 hodinou. Bližšie informácie získate na telefónnom čísle 055/ 234 1667.

Milan Berešík z Veľkej Lehôtky pri Prievidzi zbiera mušle už takmer dvadsať rokov. Má ich niekoľko tisíc kusov a zhruba tisíc rôznych druhov, vrátane tých výnimočných či už svojou krásou (ako je ulita rodu *Epithonium*, akú kedysi kúpila aj Mária Terézia pre viedenské múzeum), jedovatosťou (mušľa druhu *Conux textile*) či úctyhodnými rozmermi. Takmer pol metra dlhú mušľu *Charonia tritonis* budú môcť obdivovať aj návštevníci Botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach na tohoročnej, v poradí už druhej, výstave Záhľadný svet mušlí.

„Pokochať sa tiež budú môcť ulitami a lastúrami mäkkýšov tropických morí a oceánov, hlavne Indického oceánu a Tichého oceánu a tiež z oblasti Karibského mora. Exponáty sú veľké od niekoľkých milimetrov až po 45-centimetrovú mušľu z Novej Guiney. Medzi najväčšie zaujímavosti budú patriť porcelánovce, tritonka indická, páha drsná a lodienka hlbinná,“ hovorí majiteľ vystavovanej zbierky Milan Berešík, ktorý tohoročnú výstavu obohatil novými mušľami a výrobkami z perlete dovezenými z Vietnamu.

„Porcelánovce majú lesklú a hladkú ulitu, ktorej základ tvorí špirála a pokrýva ju posledný veľký závit s charakteristickými kresbami. Tieto mäkkýše žijú v teplých moriach a živia

sa riasami a drobnými živočíchmi. Okrem toho, že slúžili na dekorácie rôznych predmetov alebo výrobu šperkov sa v minulosti ich ulity používali ako platidlo. Tritonka indická je morský mäkkýš s veľkou špicatou ulitou, ktorá žije vo vodách Tichého a Indického oceánu a domorodci tieto mušle s obľubou používajú ako hudobný nástroj. Páha drsná je veľmi vzácny mäkkýš, ktorý žije hlboko v mori a vývojovo patrí medzi najstaršie druhy pochádzajúce z prvohôr - sú pokladané za živé fosílie. Charakteristický je kuželovitou schránkou so zárezom v spodnom závite. Lodienka hlbinná alebo nautilus patrí medzi hlavonožce a takisto žije vo väčších hĺbkach Tichého oceánu. Pre tento rod je veľmi charakteristická, a v živočíšnej ríši veľmi unikátna, tetraméria (štvoritosť) niektorých orgánov,“ vysvetľuje Milan Berešík.

„Táto výstava je spretrením tradičných expozícií našej botanickej záhrady a návštevníci na nej budú môcť vidieť okrem už spomenutých zaujímavosti aj ulity suchozemských slimákov, ježovky, koralý, hviezdice či čelúst' zo žraloka,“ poznamenáva riaditeľ Botanickkej záhrady UPJŠ v Košiciach doc. RNDr. Sergej Mochnacký, CSc.

FOTOGALÉRIA z minuloročnej výstavy:

Botanická záhrada UPJŠ v Košiciach

Rozprestiera sa na ploche 30 hektárov a v jej areáli sú v expozičných skleníkoch s rozlohou 3500 m² expozície tropickej a subtropickej vegetácie. Na ploche štyroch hektárov sa nachádza expozícia dekoratívnej flóry, 4 áre zaberá genofondová zbierka autochtonných taxónov vyšších rastlín a na ploche 24 ha sa rozprestiera lesná časť záhrady, ktorá pozostáva z lesných celkov pôvodných fytocenóz nadväzujúcich na lesné spoločenstvá geomorfologických celkov Bankova a Čermeľského údolia. Na zostávajúcom území je umiestnená hospodárska časť botanickej záhrady a objekty UPJŠ. Botanická záhrada UPJŠ v Košiciach má najväčšiu plochu skleníkov spomedzi slovenských botanických záhrad a pýši sa tiež najvyšším skleníkom s výškou 13,5-metra. Expozičné zbierky v skleníkoch na oddelení tropickej a subtropickej flóry súčasnosti predstavujú jedinečnú zbierku, pričom ťažko hľadať porovnateľnú expozíciu. Botanická záhrada UPJŠ v Košiciach má tiež najväčšiu zbierku kaktusov v Slovenskej republike a najširšiu škálu tropických a subtropických rastlín, ktorých eviduje vyše 4000 druhov.

Botanická záhrada bola pôvodne založená ako Botanický ústav Vysokej školy poľnohospodárskeho a lesníckeho inžinierstva v Košiciach v areáli bývalého Komenského ústavu na Komenského ulici v máji 1950. Keďže jej pôvodná rozloha 3hektáre nepostačovala na jej plánovanú činnosť, vybrala sa pre novú záhradu plocha pod Rozáliou v Mestskej časti Košice Sever, ktorá bola neskôr rozšírená aj na územie Červeného brehu po baňu na Bankove. V roku 1958 sa dal na novom mieste do užívania expozičný skleník, ktorý bol na vtedajšiu dobu jeden z najväčších v strednej Európe a dodnes je najväčším v SR. Následne sa dobudovali expozičné zbierky tropickej a subtropickej flóry, viackrát sa prebudovávala expozícia dekoratívnej flóry a udržiavala sa dendrologická zbierka v lesoparkovej časti. Po roku 1989 došlo k rozšíreniu zasklenej plochy vybudovaním 8 nových skleníkov. Z nich sú 4 zaradené do komplexu expozičných skleníkov s vykurovaním a 4 sú v hospodárskej časti využívané ako pestovateľské skleníky.

Súčasťou Botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach je Herbár a Thaiszová knižnica. Od roku 1990 vydáva vedecké periodikum THAISZIA, Journal of botany. V posledných rokoch zorganizovala niekoľko medzinárodných vedeckých konferencií, v súčasnosti rieši viaceré grantové a vedecko-technické projekty a začala tiež tradíciu tematických výstav spojených s predajom, klubovú činnosť (kluby Bonsaj, Kaktus, Gladiola, Citrus) a podobne. Popri kultúrno-spoločenskej oblasti sa venuje aj výučbe študentov Prírodovedeckej fakulty UPJŠ a edukačným projektom orientovaným na žiakov základných a stredných škôl a vedecký výskum zameraný na štúdium biológie ohrozených druhov vyšších rastlín východného Slovenska, synantropizáciu vegetácie, invázie rastlín, šľachtenie dekoratívnych kultivarov a patologických problémov drevín v zmenených podmienkach prostredia.

POZNÁMKA:

Viac informácií nájdete na www.bz.upjs.sk

Túto tlačovú správu nájdete uverejnenú na webovej stránke: www.upjs.sk

**RNDr. Jaroslava Oravcová,
hovorkyňa**